

EUROPEAN

Startup Report

2017

INLEIDING

Startups staan voor innovatie, disruptie en groei. Elke Europese economie is daarom gebaad bij een bloeiende startupscene, en elke zichzelf respecterende hoofdstad doet zijn best de startuphub van Europa te worden. Ook bedrijven die niet (langer) voor startup doorgaan profileren zich als zodanig. De “multinational met start-upspirit” is hiervan een vaak gehoord voorbeeld. De buzz rondom startups heeft recent echter deuken opgelopen door aantijgingen over seksisme en slechte arbeidsvoorwaarden. Vooral in de Verenigde Staten zijn techstartups de afgelopen tijd steeds vaker onder vuur komen te liggen.

Het belang van een bruisende startupscene en de hierboven beschreven tegenstelling heeft ons ertoe bewogen te onderzoeken hoe het met de Nederlandse startupscene gesteld is. Ook kijken we hoe Nederlandse startups zich verhouden tot de concurrenten in Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk: de drie grootste economiën van Europa en de andere markten waarop Joblift actief is. Voor dit onderzoek analyseren we 11.324 startupvacatures uitgeschreven in de afgelopen twaalf maanden en de resultaten van een enquête waaraan meer dan 500 startupmedewerkers deelgenomen hebben.

We hopen dat het European Startup Report 2017 een goed beeld schetst van de Nederlandse startupscene en hoe medewerkers het werken in de sector ervaren. We wensen je veel plezier bij het lezen van het rapport.

Lukas Erlebeach
Mede-oprichter & CEO

INHOUD

- 3** Kortom
- 4** Groei startupscene
- 6** Nederland in Europees perspectief
- 7** Naar wie zijn startups opzoek
- 8** Contracten
- 9** Onderwijsniveau
- 10** Soft skills
- 12** Secundaire arbeidsvoorwaarden
- 14** Salaris
- 16** Loonkloof vrouwen en mannen
- 17** Werkuren
- 18** Gendervertegenwoordiging
- 20** Discriminatie op de werkvloer
- 22** Innovatie en missie
- 24** Relaties met collega's en managers
- 26** Carrièreperspectieven

KORTOM

In Nederlandse startups wordt gemiddeld **43 uur per week** gewerkt.

10%

werkt meer dan **60 uur per week**.

Amsterdam had een gemiddelde vacaturegroei van

7,2%

per maand: meer dan Berlijn, Londen en Parijs bij elkaar.

Nederlandse startupmedewerkers verdienen gemiddeld

34.190

euro bruto per jaar.

Vrouwen verdienen in startups gemiddeld

7

duizend euro minder dan mannen.

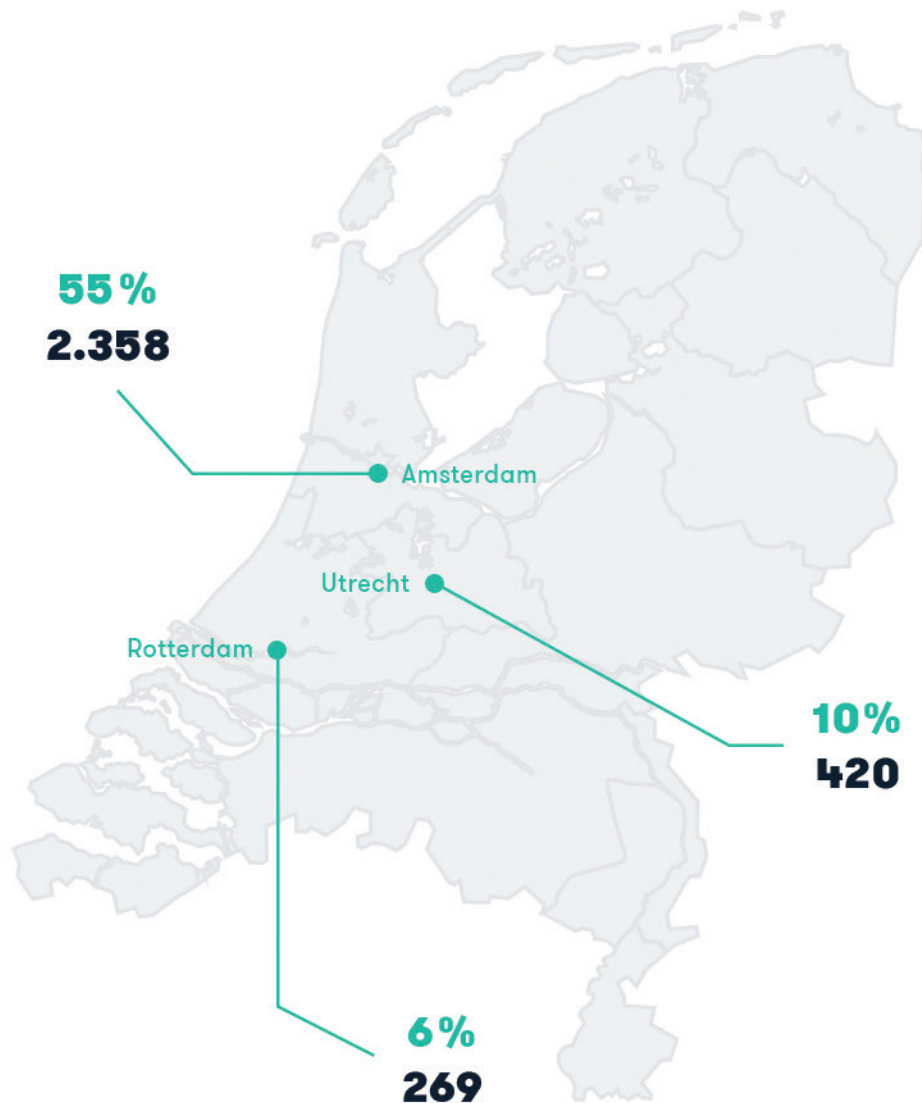
In Nederland werden het afgelopen jaar

4.271

startupvacatures uitgeschreven, waarvan

55%

In Amsterdam.

● Percentage van totaal aantal vacatures

● Banen

GROEI STARTUPSCENE

Startupscene groeit dubbel zo snel als gehele arbeidsmarkt

De Nederlandse startupscene groeide het afgelopen jaar stevig. De gemiddelde maandelijkse vacaturegroei kwam in de periode september 2016 tot augustus 2017 uit op 4,6 procent. Deze groei is meer dan dubbel zo hoog als die van de gehele Nederlandse arbeidsmarkt. Alle sectoren bij elkaar opgeteld kwam de gemiddelde maandelijkse toename van vacatures namelijk op 2,6 procent uit.

In het totaal werden er door in Nederland actieve startups het afgelopen jaar 4.271 vacatures uitgeschreven. Ruim de helft van deze vacatures (55 procent) werd in Amsterdam uitgeschreven. Hiermee is Amsterdam de onbetwiste startuphoofdstad van Nederland. Op gepaste afstand volgen Utrecht en Rotterdam, met respectievelijk 10 procent en 6 procent van de uitgeschreven vacatures.

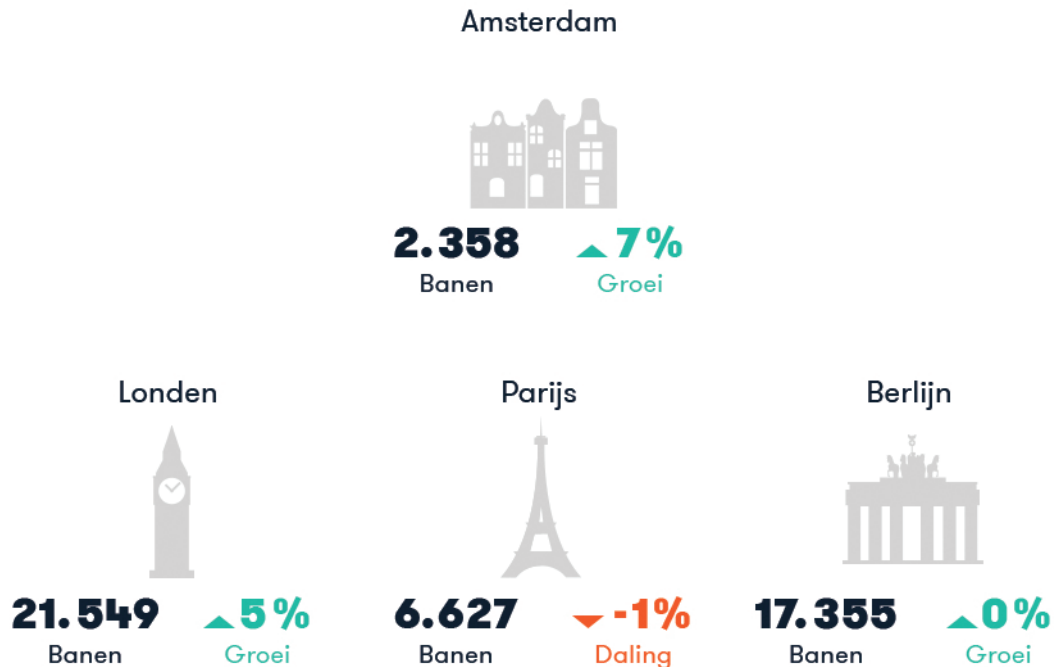

NEDERLAND IN EUROPEES PERSPECTIEF

Amsterdam verslaat andere Europese startuphubs

Hoewel de grotere economieën die ons land omringen een duidelijk groter vacatureaanbod hebben, doen Nederlandse startups het qua groei beter dan hun Britse, Franse en Duitse concurrenten. De Franse startupscene kende met 0,7 procent nauwelijks groei. Duitse en Britse startups groeiden met respectievelijk 3,6 en 3,9 procent sneller, maar konden eveneens niet aan de Nederlandse groei tippen.

Ook Amsterdam beleeft een ware startupboom. De hoofdstad had een gemiddelde vacaturegroei van 7,2 procent. Uit een vergelijking met de cijfers van andere Europese startuphubs blijkt dat dit ook in een tijdperk waarin startups als paddenstoelen uit de grond lijken te schieten geen vanzelfsprekendheid is: zo groeide Londen met 4,8 procent, kende Berlijn überhaupt geen groei in het vacatureaanbod en onderging Parijs zelfs een daling van 1,6 procent in het aantal aangeboden vacatures.

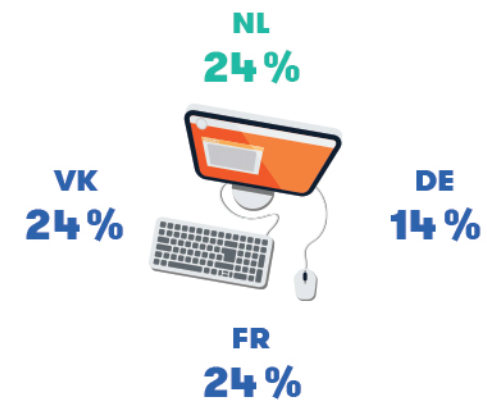

NAAR WIE ZIJN STARTUPS OPZOEK

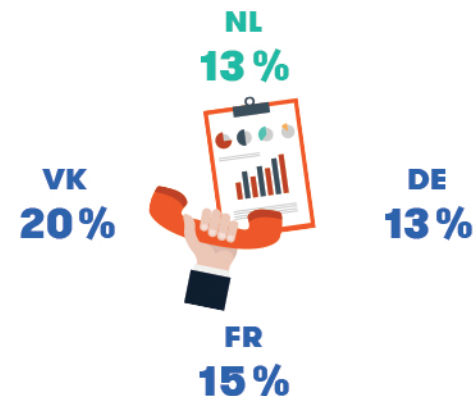
Software en Sales

Het hoge tech-gehalte van veel startups zorgt ervoor dat softwareontwikkelaars de banen voor het uitkiezen hebben: 24 procent van alle uitgeschreven vacatures zijn voor softwareontwikkelaars. Ook krachten voor sales en business development zijn met 13 procent van de vacatures relatief veel gezocht. Met 11 procent maken vacatures voor marketingposities de top 3 compleet.

Programmeurs en ontwikkelaars

Sales en business development managers

Marketing managers

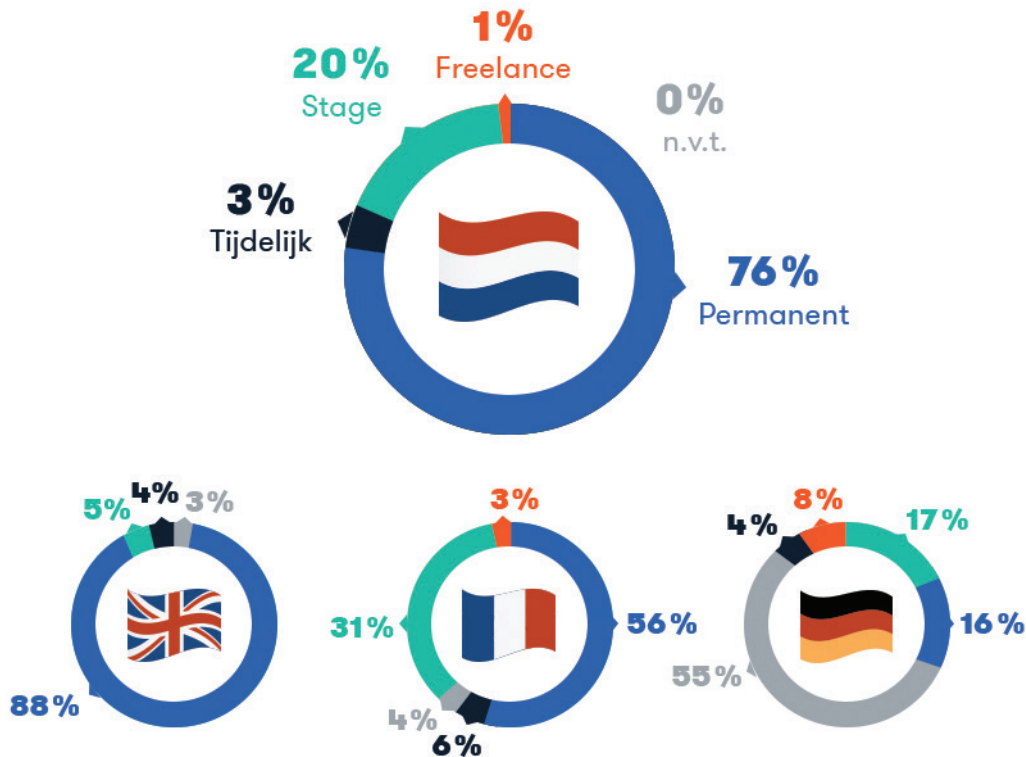

CONTRACTEN

Groot beroep op stagiaires

Bijna een kwart van alle aangeboden posities binnen startups is op tijdelijke basis. Het gaat hier echter voor een groot deel om stages (20 procent van de vacatures). Het aandeel van tijdelijke contracten is met 3 procent laag, evenals het aantal gezochte freelancers (1 procent). Hierbij moet echter worden aangetekend dat er voor tijdelijke krachten vaak een beroep wordt gedaan op uitzendbureaus, en dat er dus minder vacatures voor deze positie uitgeschreven kunnen worden.

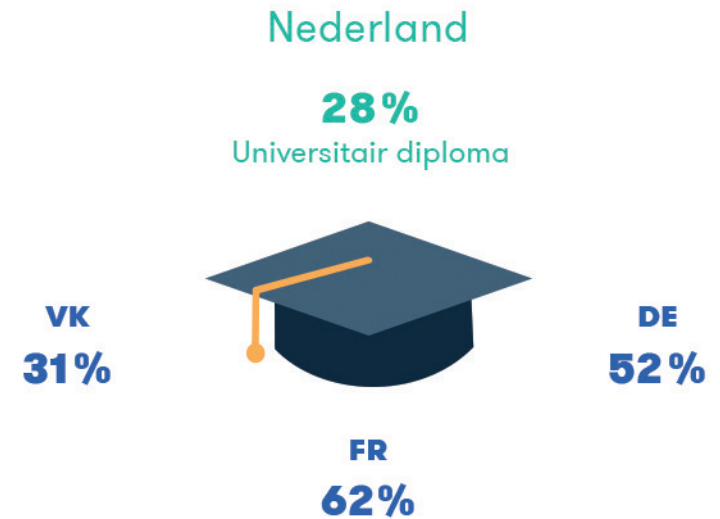
Ook over de grens ligt het aantal posities dat door stagiaires wordt ingevuld vaak hoog. Frankrijk spant de kroon met 31 procent van de vacatures. Ook Duitse startups doen met 17 procent stageplaatsen en 8 procent werkstudenten een groot beroep op studenten en recent afgestudeerden. Alleen het VK blijft met slechts 5 procent stagevacatures achter, maar dit kan er ook op wijzen dat Britse startups stageplaatsen vaker verkappen als juniorposities.

ONDERWIJSNIVEAU

Nederlandse startups hechten weinig waarde aan diploma's

In de uitgeschreven vacatures wordt er relatief weinig naar specifieke diploma's gevraagd. In slechts 28 procent van de vacatures wordt vermeld dat een universitair diploma een vereiste is. Dit lage percentage is opvallend, want in Duitsland en Frankrijk hechten werknemers, met respectievelijk 62 en 52 procent, (meer dan) dubbel zoveel waarde aan een universitair diploma. Britse startups vinden het opleidingsniveau van hun medewerkers daarentegen net als Nederlandse startups minder belangrijk (31 procent van de vacatures).

SOFT SKILLS

Passie meest gezocht in kandidaten

Gedreven en gepassioneerde kandidaten, daar is het grootste deel van de Nederlandse startups naar op zoek. Deze kwaliteiten worden in 36 procent van de vacatures genoemd. Op een gedeelte tweede plaats staan sterke communicatieve vaardigheden en de mogelijkheid tot zelfstandig werken (32 procent van de vacatures). Creativiteit en ambitie zijn daarnaast ook kwaliteiten die relatief veel worden gezocht (in 28 en 23 procent van de vacatures).

In Duitsland is communicatieve vaardigheid de meest gezochte kwaliteit (30 procent). Franse startups hechten de meeste waarde aan zelfstandigheid en eigeninitiatief (28 procent). Britse startups zijn op de eerste plaats opzoek naar ondernemersgeest (30 procent).

Nederland

36 %
Passie

32 %
Communicatieve vaardigheden

32 %
Zelfstandigheid

28 %
Creativiteit

23 %
Ambitie

Verenigd Koninkrijk

30 %
Ondernemersgeest

24 %
Communicatieve vaardigheden

21 %
Gedrevenheid

19 %
Passie

18 %
Zelfmotivatie

Frankrijk

28 %
Zelfstandigheid

19 %
Passie

18 %
Zorgvuldigheid

18 %
Dynamiek

14 %
Zelfmotivatie

Duitsland

30 %
Communicatieve vaardigheden

24 %
Eigeninitiatief

22 %
Teamspeler

19 %
Organisatorische vaardigheden

19 %
Eigenverantwoordelijkheid

SECUNDAIRE ARBEIDSVOORWAARDEN

Voetbaltafel opvallend afwezig

Secundaire arbeidsvoorwaarden worden steeds belangrijker om getalenteerd personeel aan te trekken. Wat bieden Nederlandse startups aan om sollicitanten over de streep te trekken? Met 79 procent is flexibel werken de meest aangeboden arbeidsvoorwaarde. Op de tweede plaats volgt met 68 procent de mogelijkheid tot thuiswerken. Gratis eten en drinken completeert de top drie met 39 procent. De voetbal- of tafeltennistafel op de werkvloer, verworden tot een symbool van de hippe startup, is in werkelijkheid vaak afwezig: slechts 14 procent van de bevroegden geeft aan tussen het werken door een potje tafeltennis of tafelfootbal te kunnen spelen.

VERENIGD KONINKRIJK

63%

Gratis eten en drinken

59%

Teamactiviteiten

49%

Doorontwikkeling en bijscholing

46%

Flexibele werkuren

41%

Pensioenplan

FRANKRIJK

67%

Flexibele werkuren

55%

Teamactiviteiten

55%

Home office

53%

Gratis eten en drinken

32%

Tafeltennis- of voetbaltafel

DUITSLAND

89%

Flexibele werkuren

86%

Gratis eten en drinken

78%

Teamactiviteiten

65%

Home office

39%

Tafeltennis- of voetbaltafel

NEDERLAND

79%

Flexibele werkuren

68%

Home office

39%

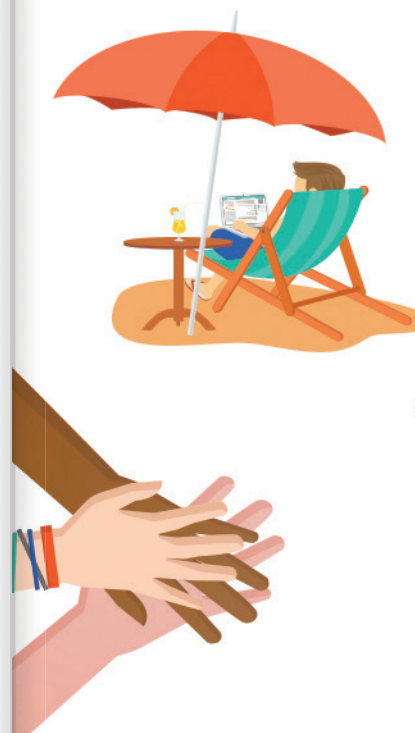
Gratis eten en drinken

32%

Teamactiviteiten

25%

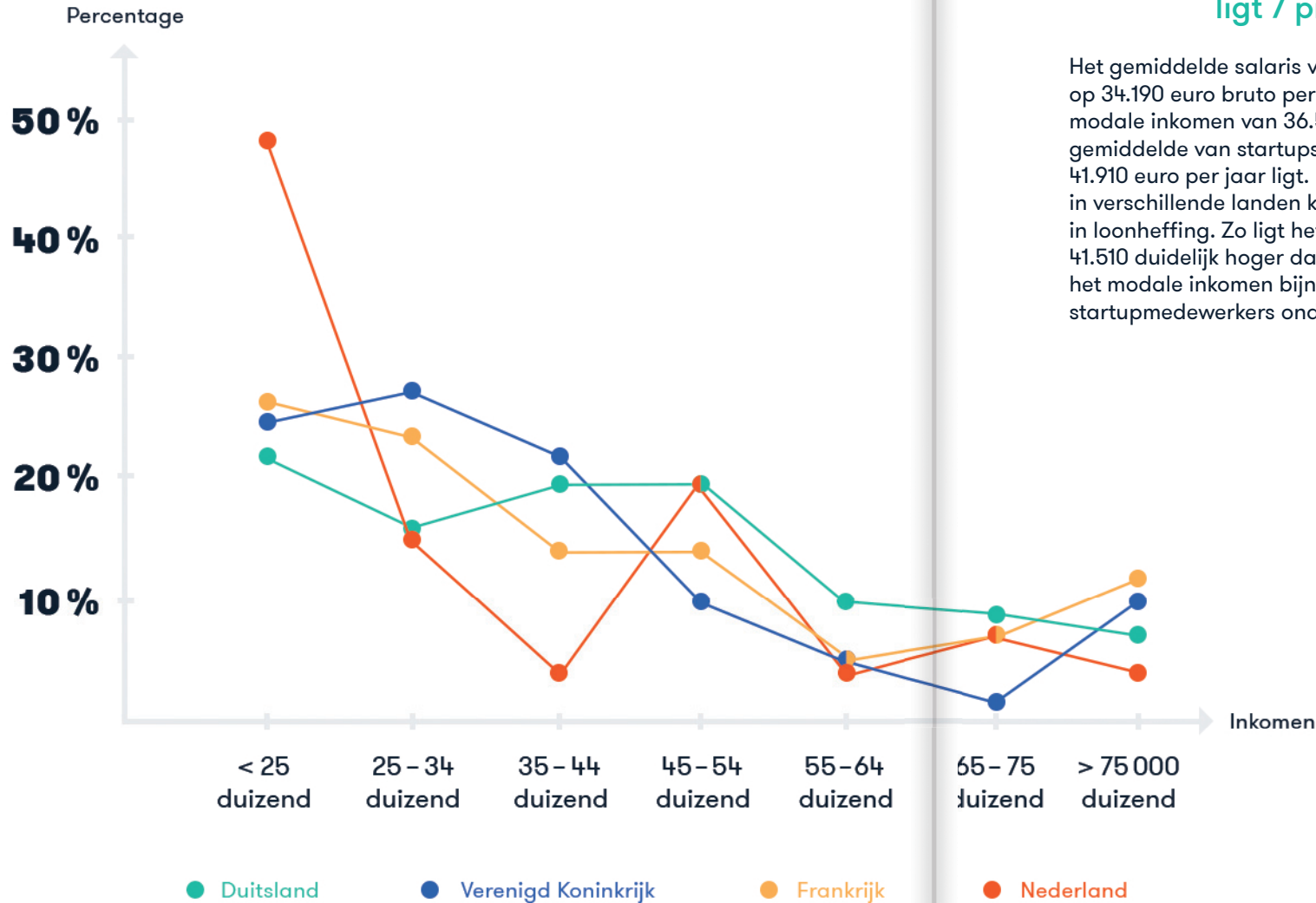
Doorontwikkeling en bijscholing

SALARIS

Salaris Nederlandse startupmedewerker ligt 7 procent onder modaal

Het gemiddelde salaris van de Nederlandse startupmedewerker ligt op 34.190 euro bruto per jaar. Dit ligt meer dan 2000 euro onder het modale inkomen van 36.500 euro. Dit is ook duidelijk minder dan het gemiddelde van startups in alle vier de onderzochte landen, dat op 41.910 euro per jaar ligt. Dit grote verschil tussen het bruto inkomen in verschillende landen kan echter worden verklaard door verschillen in loonheffing. Zo ligt het gemiddelde startupsalaris in Duitsland met 41.510 duidelijk hoger dan in Nederland, maar met 6 procent onder het modale inkomen bijna gelijk aan de 7 procent die Nederlandse startupmedewerkers onder modaal verdienen.

Ø Inkomen

DE 41.510 €
UK 37.209 £
FR 41.035 €
NL 34.190 €

LOONKLOOF VROUWEN EN MANNEN

Vrouwen verdienen duidelijk minder dan mannelijke collega's

Een duidelijk verschil is er ook tussen het gemiddelde inkomen van mannen en vrouwen. Waar vrouwen gemiddeld 26.700 euro verdienen ligt dit voor mannen op 38.875 euro. Dit probleem is niet alleen in Nederland zichtbaar: gekeken naar alle vier de onderzochte landen verdienen vrouwen gemiddeld 38.110 euro per jaar, terwijl hun mannelijke collega's op 45.200 euro per jaar zitten. Mannen zijn met 64 procent dan ook duidelijk vaker tevreden met hetgeen ze verdienen dan vrouwen, van wie 46 procent aangeeft tevreden te zijn met het salaris.

WERKUREN

68 procent werkt 40 uur of meer

Het beeld dat er in startups lange dagen worden gemaakt wordt door de deelnemers bevestigd: in Nederland werkt maar liefst 68 procent van de startupwerknemers 40 uur of meer. Tien procent van de bevroagden zegt meer dan 60 uur per week te werken. Het gemiddelde aantal uren dat door Nederlandse startupmedewerkers wordt gewerkt ligt op 43 uren. Hiermee werken Nederlandse startupmedewerkers minder dan hun collega's in de andere onderzochte landen. In Duitsland en Frankrijk ligt het gemiddelde op 46 uur per week. De Britse collega's spannen de kroon met een gemiddelde van 49 uur per week.

Gemiddeld aantal werkuren per week

GENDERVERTEGEN- WOORDIGING

Slechts 1 op de 5 topposities door vrouwen ingenomen

Over de verhoudingen tussen het aantal mannen en vrouwen op de werkvloer zijn veel Nederlandse startupmedewerkers duidelijk ontevreden: slechts 37 procent van de deelnemers geeft aan dat er binnen hun startup sprake is van een goede verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen. Hiermee doen Nederlandse startups het slechter dan Duitse (48 procent), Britse (65 procent) en Franse startups (45 procent).

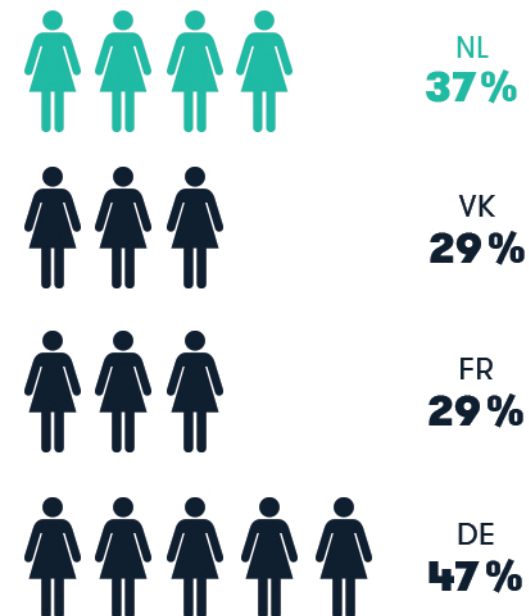
Het verschil tussen mannen en vrouwen uit zich ook binnen startups in de top. Slechts 21 procent van de bevroagden die aangeven een positie als CEO of managing director binnen een startup te hebben is vrouw, terwijl dit voor 52 procent van de niet-leidinggevenden het geval is. Hiermee doen startups het slechter dan het Nederlands bedrijfsleven als geheel, waar volgens de Emancipatiemonitor van het CBS een kwart van alle topposities door vrouwen wordt ingenomen. Kijken we ook onder het niveau van de echte topposities, dan wordt duidelijk dat 55 procent van de deelnemers die aangeven verantwoordelijkheid voor andere personen te hebben vrouwelijk is. Wordt er echter naar verantwoordelijkheid voor budgetten, of verantwoordelijkheid voor zowel budgetten als personen gevraagd, dan daalt het percentage vrouwen aanzienlijk: voor personen én budgetten lag dit op 37 procent, voor budgetten alleen daalt dit percentage naar slechts 18 procent.

„Je startup heeft een goede verhouding tussen mannen en vrouwen“

Mee eens

Vrouwen met verantwoordelijkheid voor personeel en budget

DISCRIMINATIE OP DE WERKVLOER

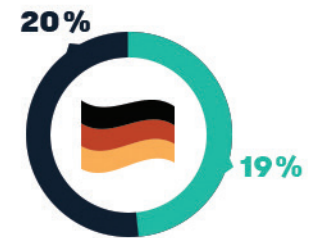
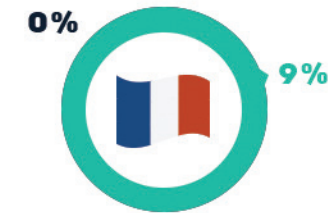
13 procent slachtoffer van discriminatie

Het percentage startupmedewerkers dat slachtoffer van discriminatie is geweest, ligt op 13 procent. In 7 procent van de gevallen ging het hier om seksisme. Een kwart van deze groep zegt last te hebben gehad van discriminerende opmerkingen, allemaal zijn ze slachtoffer van ongelijke carrièrekansen. 6 procent van de bevroagden zegt getuige te zijn geweest van discriminering of seksisme tegenover een collega. Hoewel het percentage medewerkers dat zich gediscrimineerd voelt in de andere onderzochte landen alleen in Duitsland (20 procent) hoger ligt, zijn er in Duitsland en het VK met beide 20 procent duidelijk meer werknemers die getuige van discriminatie of seksisme zijn geweest.

6%
Getuige van
discriminatie

13%
Slachtoffer van
discriminatie

„Slachtoffer van seksisme op de werkvloer“

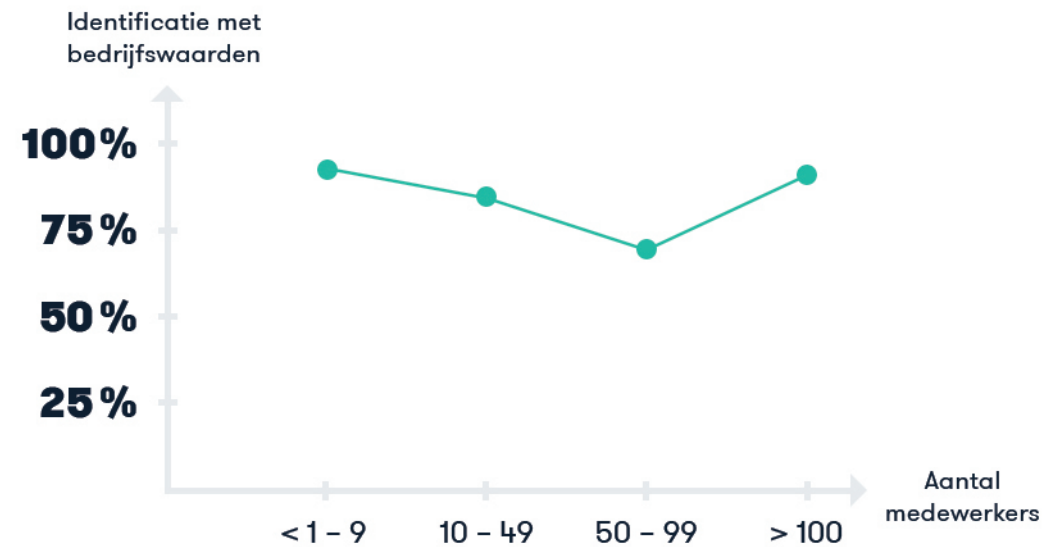
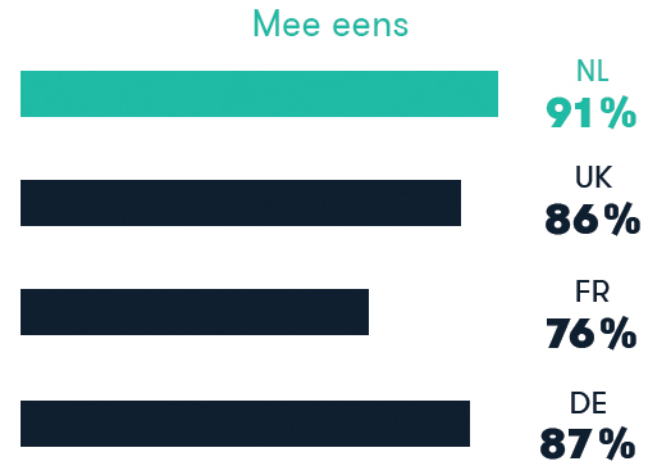
INNOVATIE EN MISSIE

Identificering met startup daalt gedurende transitiefase

Nederlandse startupmedewerkers staan in het algemeen behoorlijk positief tegenover het bedrijf waar ze werken. Zo antwoordt driekwart van de bevroagden bevestigend op de vraag of ze hun startup als innovatief zien. Enkel in Frankrijk ligt dit percentage met 87 procent van de ondervraagden hoger. Ook als medewerkers hun startup niet innovatief vinden, kunnen ze zich met de missie van hun bedrijf identificeren: 91 procent van de bevroagden gelooft in de missie van hun startup.

Opvallend is een trend die voor alle onderzochte landen geldt: waar 92 procent van de medewerkers in een kleine startup (een tot negen medewerkers) zich met de bedrijfswaarden zegt te identificeren, daalt dit percentage naar 71 procent bij middelgrote startups (50-99 medewerkers), om vervolgens bij grote startups (100-249 medewerkers) weer naar 90 procent te stijgen. Een statistiek die kan duiden op een moeilijke transitiefase die snelgroeiende startups doormaken.

„Je gelooft in de missie van je startup“

„De relatie met je manager is respectvol en vertrouwensvol“

Mee eens

95%
NL

70%
VK

67%
FR

79%
DE

„Je hebt een goede relatie met collega's“

Mee eens

97%
NL

93%
VK

93%
FR

96%
DE

RELATIES MET COLLEGA'S EN MANAGERS

Startup-teamspirit vollop aanwezig

Nederlandse startupmedewerkers houden er een opvallend goede relatie met hun manager op na: 95 procent van de bevroagden stelt een respectvolle en vertrouwensvolle verhouding met hun directe leidinggevende te hebben. Ter vergelijking: in Frankrijk geeft slechts 64 procent aan zijn of haar manager te vertrouwen. Ook in het VK (70 procent) en Duitsland (79 procent) liggen deze percentages lager dan in Nederland. In veel startups is er daarnaast sprake van een uitstekende teamspirit: maar liefst 97 procent van de bevroagden geeft aan een goede tot zeer goede band met collega's te hebben.

CARRIÈREPERSPECTIEVEN

Carrièreperspectieven nemen af naarmate startup ouder wordt

Hoewel er van succesvolle startups een grote en snelle groei uitgaat, ziet lang niet elke werknemer veelbelovende carrièreperspectieven. Opvallend is het verschil in perspectief tussen medewerkers bij jonge (niet ouder dan twee jaar) en relatief oudere startups: waar 70 procent van de medewerkers in jonge startups positief is over de carrièreperspectieven, was dit in startups ouder dan twee jaar gemiddeld nog slechts 52 procent. Wel is 80 procent van de bevroagden positief over de leercurve die hun functie biedt.

Ondanks deze gemixte opvattingen over het carrièreperspectief ziet een ruime meerderheid van 79 procent zichzelf over een jaar nog wel voor een startup werken. Op de vraag of ze in een volgende functie ook binnen een startup werkzaam willen zijn, antwoordt echter slechts de helft van de bevroagden positief.

Methodologie

Het rapport is gebaseerd op een analyse van rond de 32.000.000 vacatures, uitgeschreven tussen 01.09.2016 en 30.08.2017 in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Van dit aantal kwamen 111.000 vacatures uit de startupsector.

Daarnaast is voor dit rapport gebruik gemaakt van de resultaten van een online enquête uitgevoerd onder startups in bovengenoemde landen tussen 01.09.2017 en 30.09.2017. In elk land zijn rond de 300 startups uit verschillende sectoren gecontacteerd. In totaal namen meer dan 500 medewerkers deel aan de enquête.

In beide gevallen zijn startups gedefinieerd als bedrijven die minder dan tien jaar geleden zijn opgericht.

Perscontact

Bob Uhde
+31 85 208 50 20
bob.uhde@joblift.nl

www.joblift.nl